

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci žalobce: **J. M.**, bytem „X“, zastoupeného Ing. Zdeňkem Urbanem, daňovým poradcem, sídlem v Jičíně, Jungmannova 319, proti žalovanému: **Finančnímu ředitelství v Ústí nad Labem**, Velká Hradební 61, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28.1.2010, č.j. 1026/10-1500-506476,

takto:

- I. Rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 28.1.2010, č.j. 1026/10-1500-506476, a rozhodnutí Finančního úřadu v Děčíně ze dne 23.6.2009, č.j. 79754/09/178960501459 a č.j. 79756/09/178960501459, se **pro vadu řízení zrušují a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů za řízení v částce 6 800,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28.1.2010, č.j. 1026/10-1500-506476, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti dvěma rozhodnutím Finančního úřadu v Děčíně (dále jen „správce daně“) ze dne 23.6.2009, č.j. 79754/09/178960501459 a č.j. 79756/09/178960501459, kterými byla zamítnuta odvolání žalobce proti platebním výměrům na daň z nemovitosti na rok 2008 a 2009, č.j. 18733/09/178960501459 a č.j. 18756/09/178960501459, neboť byla podána osobou nepříslušnou.

Žalobce v žalobě uvedl, že jeho odvolání správce daně rozhodnutími ze dne 23.6.2009 zamítl podle § 49 odst. 2 písm. c) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen

„ZSDP“), neboť byla podána osobou nepříslušnou z důvodu neprokázání zastupování žalobce daňovým poradcem. O odvolání proti těmto rozhodnutím bylo rozhodnuto pouze jedním žalobou napadeným rozhodnutím, aniž by bylo odůvodněno, proč bylo vydáno pouze jedno rozhodnutí. Správci daně byla k jeho výzvě dne 7.5.2009 doručena odpověď daňového poradce, které přílohou byla kopie plné moci od žalobce zn. ZO 08/09 s tím, že originál plné moci je uložen na Finančním úřadě v Jičíně. Nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že správce daně je oprávněn po žalobci požadovat originál plné moci a jeho uložení právě u tohoto správce daně, u kterého bude daňové řízení vedeno. Toto by mohlo nasvědčovat tomu, že by měla být plná moc postoupena tomu správci daně, který právě vede řízení. Správce daně si může vyžádat ověření shody plné moci s originálem. Dle jeho názoru z ustanovení § 4 odst. 7 ZSDP vyplývá povinná komunikace mezi správcem daně z nemovitosti a správcem daně určenými podle obecných zásad místní příslušnosti dle § 4 odst. 1 až 5 ZSDP. Žalobce dále odkázal na ustanovení § 31 odst. 3 ZSDP a uvedl, že žalobce udělil jednu plnou moc a ta byla doručena místně příslušnému správci daně dle jeho sídla, a proto již nemusí být vystavována opakovaně a doručována každému finančnímu úřadu, který je správcem některé daně. Tento postup by byl v rozporu se zásadami přiměřenosti podle § 2 odst. 2 ZSDP, zásadou hospodárnosti i součinnosti podle § 2 odst. 9 ZSDP. Nedostatečná komunikace mezi správcem daně podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, se nesmí negativně přenášet na daňové subjekty. Dále odkázal i na ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „SpŘ“), podle kterého nesmí svoji povinnost provádět dokazování přenášet správní orgán na účastníky řízení tím, že je bude vyzývat k předložení listin či provedení důkazů, které může provést sám. Pokud lze potřebné údaje získat z evidencí, které správní úřad vede, je správní úřad povinen na žádost dotčené osoby tyto údaje zjistit. Analogicky je proto nutno postupovat podle SpŘ, neboť ZSDP toto neupravuje. Povinnost komunikace mezi správcem daně vyplývá ze zásady součinnosti zakotvené v ustanovení § 4 odst. 7 ZSDP a § 8 odst. 2 SpŘ, kterou by byl povinen správce daně aplikovat postupem podle § 177 odst. 1 SpŘ a v tomto směru je nutno vykládat i ustanovení § 31 odst. 3 ZSDP. K uložení zvýšení daně podle § 68 ZSDP uvedl, že se správce daně vůbec nevyrovnal s jeho námitkou, že automaticky vyměřil maximální výši sankce, aniž by bylo zřejmé, z jakých skutečností správce daně vycházel.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. K námitce, že bylo vydáno jen jedno rozhodnutí, poukázal na ustálenou praxi, z níž vyplývá, že orgán státní moci může z důvodů procesní hospodárnosti a efektivity sloučit více věcně shodných případů podaných odvolání jednoho daňového subjektu do jednoho rozhodnutí o odvolání. Tak tomu bylo i v tomto případě. K požadavku originálu plné moci uvedl, že daňový subjekt po právu očekává, že v rozhodování správce daně se mu dostane právních jistot o nezměnitelnosti jemu stanovených práv a povinností, potom i správce daně potřebuje pro své rozhodování právní jistotu o tom, že tato práva jsou přiznávána a povinnosti ukládány jen tomu subjektu, kterému přísluší. Za tímto účelem je správce daně oprávněn po daňovém subjektu požadovat předložení originálu plné moci a jeho uložení právě vždy u toho správce, u kterého bude daňové řízení vedeno. K námitce, že správci daně jsou mezi sebou povinni komunikovat, uvedl, že výklad žalobce je v rozporu se záměrem zákonodárce i se skutečným stavem věcí, neboť správce daně nemá možnost zjistit z propojených evidencí údaje o případném zástupci daňového subjektu. Námitky týkající se oprávněnosti a přiměřenosti zvýšení daně nemohly být řešeny v rámci odvolacího řízení proti žalovanému rozhodnutí.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud po zvážení skutkových a právních okolností případu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Mezi žalobcem a žalovaným došlo ke sporu ohledně toho, zda postačuje k výzvě správce daně k prokázání zastupování daňového subjektu zaslat kopii plné moci a odkázat na to, že originál této plné moci je založen u Finančního úřadu v Jičíně, aby bylo prokázáno zastoupení žalobce daňovým poradcem.

Podle § 10 odst. 3 ZSDP se daňový subjekt, jeho zákonný zástupce nebo ustanovený zástupce může dát zastupovat zástupcem, jehož si zvolí. V téže věci může mít současně jen jednoho zástupce. Zástupce jedná v rozsahu plné moci udělené písemně nebo ústně do protokolu. Není-li rozsah zmocnění vymezen nebo není-li vymezen přesně, je tato plná moc pro daňové řízení neomezená.

Předně je nutno konstatovat, že náležitosti písemné plné moci ani způsob jejího uplatnění nejsou v ZSDP nijak upraveny. Písemná plná moc je však právním institutem, který se vyskytuje nejen v řadě procesních předpisů [např. § 33 SpŘ, § 28 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen o.s.ř.), § 31 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu], ale i v hmotněprávním předpise, a to v ustanovení § 31 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“), který tvoří základ právní úpravy tohoto institutu.

V zájmu jednoty právního řádu by mělo být na právní institut nahlíženo shodně, pokud nejsou pro rozlišování racionální důvody. V daném případě nestanoví ZSDP zvláštní požadavky na náležitosti plné moci jako je např. úřední ověření podpisu (srov. § 20 odst. 2 SpŘ). Lze tak vyjít z obecných požadavků na písemný právní úkon, což znamená, že je nutno zplnomocnění zachytit na listině a opatřit vlastnoručním podpisem zmocnitele (viz § 40 odst. 3 OZ). Tímto úkonem je založen právní vztah zmocněnce a zmocnitele.

Existenci plné moci atím i zastoupení je nutno vždy důkladně zkoumat, neboť existence plné moci zmocněnce v případě zastoupení je jednou z podmínek řízení, kterou musí správce daně zkoumat již na samém počátku daňového řízení. Absence této podmínky brání v řízení i vydání meritorního rozhodnutí (srov. usnesení NSS ze dne 16.12.2008, č.j. 8 Aps 6/2007, www.nssoud.cz).

Přiložil-li daňový poradce k odpovědi na výzvy správce daně ze dne 9.4.2009, č.j. 55736/09/178960501459 a č.j. 55738/09/178960501459, k doložení plné moci k zastupování jeho osoby daňovým poradcem, kopii plné moci, nejedná se o písemnou plnou moc pro absenci vlastnoručního podpisu žalobce, ale o listinu, která může dokládat existenci písemné plné moci. V daném případě tedy žalobce, resp. jeho zástupce, nepředložil písemnou plnou moc. Na druhou stranu je nutno uvést, že správce daně v uvedených výzvách pouze

požadoval doložit plnou moc, čemuž lze rozumět jako výzvě k doložení existence tohoto právního úkonu a tedy zmocnění daňového poradce. Navíc z právní úpravy ZSDP ani z jiného právního předpisu nevyplývá povinnost založit u správce daně originál plné moci jako jediný možný doklad o zastoupení daňového subjektu. Existenci dohody o zastoupení v daňovém řízení tak lze prokázat více způsoby, a to např. prohlášením zmocnitele či úředně ověřenou kopií plné moci.

Ve vztahu k nepředložení originálu plné moci a pochybnostem o existenci zastoupení v soudním řízení správním, občanském soudním řízení, správním řízení, ale i daňovém řízení dospěla judikatura k následujícím závěrům.

„Lze proto konstatovat, že žalobu nelze odmítnout v důsledku nepředložení plné moci, pokud zástupce žalobce k výzvě soudu doplnil, že plná moc vztahující se též na soudní řízení je založena ve správním spise. Takovým tvrzením totiž alespoň dočasně deklaroval, že existuje právní vztah mezi ním a jeho klientem, a současně dostatečně konkrétně uvedl, jak se lze o existenci právního vztahu přesvědčit. Nelze proto konstatovat že zástupce své oprávnění zastupovat nedoložil, a následně uzavřít, že žaloba byla podána namísto žalobcem jeho zástupcem, a proto osobou k tomu zjevně neoprávněnou“ (viz rozsudek NSS 20.07.2010, 8 As 31/2010, www.nssoud.cz).

„Jestliže ten, kdo vystupoval ve správním řízení jako zástupce účastníka, aniž se prokázal plnou mocí, ji předloží dodatečně, je tím nedostatek průkazu zastoupení zhojen, a jsou tak schváleny i ty úkony, které zástupce účastníka učinil v řízení ještě před podpisem plné moci. I pokud byla plná moc osvědčující zastoupení žalobce při podání odvolání vystavena později, nelze z toho dovozovat, že odvolání bylo podáno osobou k tomu neoprávněnou, a že se tedy jedná o odvolání nepřípustné“ (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30.11.2005, 6 Ca 157/2004, Sb.NSS 918/2006, www.nssoud.cz).

Stejně účinky jako dodatečný podpis žaloby (návrhu na zahájení řízení) má i to, že se žalobce (navrhovatel) s podáním, jímž se zahajuje řízení, vlastnoručně podepsaným podáním ztotožní (viz rozsudek NS ze dne 27.11.2001, 29 Cdo 2352/2000; usnesení NS ze dne 23.2.2006, 29 Odo 678/2003, www.nssoud.cz).

Z plné moci udělené pro daňové řízení by mělo být vždy bez jakýchkoliv pochyb patrné, kdo ji udělil, komu a že jde o plnou moc pro toto řízení. Pokud správní orgán má pochybnosti, zda se o takovouto procesní plnou moc jedná, musí především vyzvat účastníka řízení k odstranění této nejasnosti (viz rozsudek NSS ze dne 27.11.2007, 8 Afs 104/2006, www.nssoud.cz).

Vzniknou-li správci daně byt' minimální pochybnosti ohledně zastupování daňového subjektu podle § 10 odst. 3 ZSDP, je povinen vyzvat zmocněnce i zmocnitele k upřesnění předložené plné moci a v souladu s tímto upřesněním dále jednat (viz rozsudek NSS ze dne 22.12.2009, 1 Afs 107/2009, www.nssoud.cz).

Z uvedených právních závěrů, které jsou v obecné rovině aplikovatelné i na předmětný případ, a to s ohledem na podobnost institutu zastoupení na základě plné moci, tak vyplývá, že správce daně postupoval správně, pokud zjišťoval existenci plné moci jako jedné z podmínek řízení a vyzval žalobce k doložení plné moci. Na druhou stranu poté, co mu bylo zástupcem žalobce sděleno, že plná moc existuje, kde je založena a byla doložena i fotokopie plné moci, mohl správce daně postupovat několika způsoby, pochyboval-li i nadále o existenci a rozsahu plné moci a tím i zastoupení zástupcem žalobce.

Správce daně mohl vyžádat ověřenou kopii plné moci od Finančního úřadu v Jičíně, případně mohl požádat o sdělení rozsahu uvedené plné moci, tedy zda se vztahuje na řízení vedené před ním či mohl vyzvat žalobce, aby existenci plné moci potvrdil či úkony svého zmocněnce (daňového poradce) aproboval. Nic z uvedeného však správce daně neučinil.

Zkoumání podmínek řízení je jednou z povinností správce daně, na kterou nelze rezignovat, přičemž existence plné moci, resp. právního vztahu mezi zmocněncem (daňovým poradcem) a zmocnitelem (daňovým subjektem) je objektivní skutečností (bez ohledu na to, zda o ní jsou doklady ve spise), kterou je správce daně povinen zkoumat. Pokud správce daně existenci této podmínky řízení dostatečně neproověřil a přikročil k zamítnutí odvolání, aniž by zjistil, zda je skutečně podáno osobou nepříslušnou, zatížil svůj postup vadou ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé spočívající v předčasném zamítnutí odvolání. Tím, že žalovaný tento postup aproboval, zatížil svůj postup stejnou vadou.

Na základě shora uvedeného přistoupil soud ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí bez jednání pro vadu řízení podle § 78 odst. 1 s.ř.s. S ohledem na to, že nezákonností jsou zatížena i rozhodnutí Finančního úřadu v Děčíně ze dne 23.6.2009, č.j. 79754/09/178960501459 a č.j. 79756/09/178960501459, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s.ř.s. i ke zrušení těchto rozhodnutí správce daně. Žalovaný je dle § 78 odst. 5 s.ř.s. právním názorem shora vysloveným v dalším řízení vázán.

Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 6 800,- Kč, která se skládá z částky 2.000,- Kč za zaplacený soudní poplatek, z částky 4.200,- Kč za 2 úkony právní služby po 2.100,- Kč poskytnuté zástupcem Ing. Zdeňkem Urbanem (převzetí věci, podání žaloby, podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb) a z částky 600,- Kč za s tím související dva paušály po 300,- Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 16. května 2012

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová